

Posudek

rigorózní práce Mgr. Kláry Doležalové na téma „Výkon práv a povinností rozvedeného rodiče“.

Předložená rigorózní práce se zabývá na první pohled úzkým tématem – autorka si zvolila problematiku výkonu rodičovských práv a povinností rozvedeného rodiče. Jde o řadu právních i širších společenských otázek, které v posledních letech stále více nabývají na aktuálnosti. Důvodů této situace je více – a rozhárané rodičovské vztahy, postrádající jakoukoli toleranci, nabývají na dramatickosti. Některé soudní pře se stávají „vděčným“ tématem pro mediální tvorbu reportáží, jež někdy hraničí s vulgaritou a bulvárním pojetím. Také působení některých nestátních organizací, jež se prohlašují za ochránce dětí, nepřispívá k tomu, aby zatvrděl rodiče se snažili o vhodnou dohodu a zaujali postoj slušných lidí. Přibývá rozpadajících se rodičovských vztahů, na druhé straně pak jakéhosi „prestižního rodičovství“, předvádějícího se na obrazovkách. Také uvolnění šengenského prostoru, vzrůstající počet rodičovských vztahů lidí různých národností, nese s sebou velmi vážnou rodinnou problematiku.

Uvádím tyto poznatky o současném vývoji těchto společenských vztahů úvodem proto, abych zdůraznila v prvé řadě pozitivní hodnocení výběru tématu této rigorózní práce.

Svým rozsahem práce překračuje běžný a požadovaný počet stran – obsahuje 104 výkladových stran. Autorka vychází z rozsáhlých literárních pramenů – převážně časopiseckých a uveřejněných na webových stránkách (bohužel neoddelila zvlášť monografické a další prameny). Autorka dále připojila seznam právních dokumentů a též seznam zkratk, které používá.

Autorčina práce s prameny je velmi svědomitá, což vyplývá zejména z vlastního textu práce a pečlivě uváděných poznámek a odkazů na jednotlivých stránkách (celkem 212).

Práce včetně úvodu a závěru obsahuje jedenáct kapitol. Obecným otázkám je věnována cca třetina práce, těžištěm práce jsou kapitoly 5 – 10. Zejména výklad podaný v šesté kapitole – jde o výchovu a výživu dítěte – je psán velmi aktuálně. Autorka se zabývá podrobněji tzv. střídavou výchovou a dále stykem dítěte s rodičem, s nímž nežije ve společné domácnosti. Autorka tu reaguje na praxi i různé literární prameny. Též upozorňuje na rostoucí počet znaleckého posuzování vztahu dítěte k otci a matce. V závěru své práce pak autorka uvádí svůj pohled na problém bránění styku, a na tzv. syndrom zavrženého rodiče. K tomu bych chtěla připomenout, že se domnívám, že autorita soudů není dostatečná, jejich nejistota (či obavy z medializace) se projevují někdy v nadměrném používání znalců. Příkladem by nám mohl být (pokud jde o autoritu), francouzský systém tzv. dětského soudce.

Zajímavý výklad je podán ad 6.3. (Úmluva o právech dítěte a práva a povinnosti rodiče v ní uvedené). Zde vytýkám určitou popisnost (i když na několika místech autorka uvádí vlastní, i kritický pohled).

Velmi pozitivně hodnotím výklad podaný na straně 76 a násl. „Trendy rozhodování a nedostatky při rozhodování a realizaci výkonu rozhodnutí“. Zde zejména velmi dobře autorka kriticky hodnotí přístup k rodiči, který se dopouští domácího násilí, nicméně tato skutečnost zatím v české legislativě není vyjádřena jako takový negativní jev, který by musel být

zohledněn, a to vždy v souvislosti s rozhodováním o styku takového „rodiče – násilníka“ s dítětem.

Konečně je třeba kladně hodnotit jako přínosné a aktuální poslední tři kapitoly, zejména osmou a devátou, týkající se vztahů rodiče a dítěte podle mezinárodních smluv (mezinárodní prvek); zvláště pak je originální kapitola devátá, pojednávající o „Únosech nezletilých dětí rodiči“.

Předložená práce neobsahuje žádné podstatné nedostatky, které by bránily posoudit ji a doporučit jako práci rigorózní k ústní obhajobě.

Naopak – autorka vykazuje velmi dobré schopnosti v literární a badatelské práci a úsilí podat ucelený pohled na zvolené téma, též z hlediska praxe.

Proto **doporučuji** předloženou práci k ústní obhajobě.

Praha, červen 2008.

Doc. JUDr. Senta Radvanová, CSc
konzultant